[2020] 12 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1139

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ

v.

ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ.

(2015 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 8932-8933)

ਅਗਸਤ 28, 2020

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ ਅਤੇ ਇੰਦਰਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਜੇ.ਜੇ.)

ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010 – 2 (1) (ਸੀ), (ਐਮ), 3, 14,
15, 19, 20, 22-24 – ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਸੀ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਪੂਰਨ ਨਿਰਦੇਸ਼
ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ.) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਜਾਇਜ਼ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ
ਅੰਡਰ ਕੰਟਰੋਲ (ਪੀ.ਯੂ.ਸੀ.) ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਮੁਅੱਤਲੀ/ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ
ਬਾਲਣ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ - ਸਮੀਖਿਆ - ਰੱਦ - ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਲੋੜ ਦੀ
ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਲਣ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਬੰਦ ਕਰਨਾ
ਇੱਕ ਵੈਧ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਜਾਂ ਤਾਂ 1989 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਐਨਜੀਟੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ - ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਡੀਲਰਾਂ, ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ
ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪਾਂ ਨੂੰ ਪੀਯੂਸੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤੇਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ / ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ
ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ
ਨਾਲ ਹੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਈ ਨੂੰ 25 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਇਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਪਾਲਣਾ - ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਸਮੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਰਾਜ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼
ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਆਰਆਰ 115, 116 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ
ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਐਕਟ, 1988 - ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਨਿਯਮ, 1989 - ਆਰਆਰ15 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨਾ
ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ,
116 – ਹਵਾ (ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ, 1981 – ਐਸ.ਐਸ.2.
16, 17, 20, 39, 41, 52 – ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 – ਐਸ.ਐਸ.3, 5,
7, 10, 11, 15, 17-19, 23, 24 - ਵਾਤਾਵਰਣ ਕਨੂੰਨ.

ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ
ਕੇਂਦਰੀ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 1.1 ਨਿਯਮ 115 (7)
1989 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ
ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਜਿਹੇ ਹਰੇਕ ਵਾਹਨ ਕੋਲ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਵੈਧ
"ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ" ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਹੋਵੇਗਾ।
ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ। ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਵੈਧਤਾ [ਛੇ] ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ

ਮਹੀਨੇ] ਅਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਵਾਹਨ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਨਿਯਮ 116 ਦਾ (1) ਨਿਯਮ 116 ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਅਤੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ 2 ਤੋਂ 5 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਡਰਾਈਵਰ ਜਾਂ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਨਿਕਾਸ ਦੇ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਲਈ ਇੱਕ ਟੈਸਟ ਲਈ ਵਾਹਨ
ਅਧਿਕਾਰਤ ਟੈਸਟਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ। ਡਰਾਈਵਰ
ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਾਹਨ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹੀ ਹਦਾਇਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਨਿਯਮ 115 (2) ਅਤੇ (7) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 116 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (4) ਤੋਂ (9) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। (ਪਾਰਸ 22, 24 ਅਤੇ 25) [1158-
; 1160--]

1.2 ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010 ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (1) (ਸੀ)
ਇਹ ਐਕਟ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਪਾਣੀ, ਹਵਾ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਅੰਤਰ-ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਪਾਣੀ, ਹਵਾ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ, ਹੋਰ ਜੀਵਤ ਜੀਵਾਂ, ਪੌਦਿਆਂ, ਸੂਖਮ ਜੀਵਾਂ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਧਾਰਾ 2 (1) (ਐਮ) "ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨਦਾ ਹੈ
ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਰਾਹਤ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ
ਅਤੇ ਬਹਾਲੀ। ਧਾਰਾ 23 ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ
ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ੨੪ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿੱਤੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਜਾਂ ਰਾਹਤ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ
ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਹੀ, ਜਿਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵੀ ਭੇਜ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਪੀਲ
ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਧਾਰਾ 22 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 100 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।
ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ 'ਤੇ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੀ। ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੪ ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ
ਸਿਵਲ ਕੇਸ ਜਿੱਥੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ

ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ
ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਸਵਾਲ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 1 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ,
ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਵਾ (ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ, 1981 ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।
ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ
"ਧਾਰਾ 2 (ਐਮ) ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ
ਐਨਜੀਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ, ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ, ਜਾਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ
ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਐਨਜੀਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ,
ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਸਵਾਲ ਸੀ
ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਾਨੂੰਨ
ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ 1 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨੀ
ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਵਾਲ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਉੱਠਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ। ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਐਕਟ, 1988
ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ਡਿਊਲ ੧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਕਤ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ
ਕਾਨੂੰਨੀ 1989 ਦੇ ਨਿਯਮ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ, ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਾਜ ਅਤੇ
ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਬੰਧੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ
ਉਕਤ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ

1

989 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ, ਜੋ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਵਾਲ ਹੈ, 1981 ਦੇ
ਐਕਟ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਐਕਟ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, 1981 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਫਰਜ਼ ਹੈ

ਮੋਟਰ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀ
ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ
ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਸ਼ਾਮਲ
ਹੋਵੇਗਾ, ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਕਰਨਾ
ਮਾਪਦੰਡ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਜਾਂ ਨਿਕਾਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 3, 7, 10, 11 ਅਤੇ
23 ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 3 (1), 3 (2) (ਆਈ) (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ), 3 (2) (, v) ਅਤੇ 3 (2) () ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨ
'ਤੇ।
1981 ਦਾ ਐਕਟ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 14, 2 (ਸੀ), ਅਤੇ 2 (ਐਮ) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਐਨਜੀਟੀ ਐਕਟ ਅਤੇ 1989 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 115 ਅਤੇ 116, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੈਧ ਪੀਯੂਸੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਰੱਖਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਹੋਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੰਡਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਗੇ

ਕਾਨੂੰਨ, ਭਾਵ, 1989 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 115/116. ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ 'ਤੇ

1981 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (1) (ਜੀ) ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 20 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ, 1989 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 115 ਅਤੇ 116 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ 1981 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਪੀਯੂਸੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਾਹਨ ਚਲਾਉਣ ਲਈ () ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ; () ਕੈਦ ਜੋ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ; () ਜੁਰਮਾਨਾ ਜੋ 10,000/- ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ

ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਯੋਗ

ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਜਾਂ 10,000/- ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨਾ। ਨਿਯਮ 116 (8) ਅਤੇ (9) ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਅੱਤਲੀ

ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਸਥਾਈ ਹੈ। ਮੁਅੱਤਲੀ ਹੈ

ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਜਿਸਟਰਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜੋ ਇਹ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਹਨ ਕੇਂਦਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 115 ਦੇ ਉਪ ਨਿਯਮਾਂ (2) ਅਤੇ (7) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਅੱਤਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ

ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਦੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕੇਵਲ ਉਸ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਤਰੀਕਾ। ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਲਣ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਬੰਦ ਕਰਨਾ

ਇੱਕ ਵੈਧ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਰੱਖਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

1989 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਐਨਜੀਟੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਜੋ ਵੈਧ ਪੀਯੂਸੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਰੱਖਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਲਣ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (ਕੇਂਦਰੀ ਜ਼ੋਨਲ ਬੈਂਚ, ਭੋਪਾਲ)

ਪੀਯੂਸੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤੇਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਡੀਲਰਾਂ, ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪਾਂ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। [ਪਾਰਸ 26- 28, 31, 33, 35, 37-43, 48-50, 52 ਅਤੇ 54] [1160-ਈ-ਜੀ; 1162-ਏ; 1164--; 1165-; 1166--; 1167-ਏ-ਡੀ; 1168-ਬੀ-ਈ, ਐਫ; 1169--]

1.3 ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਅਤੇ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 115 ਅਤੇ 116 ਦੀ
ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ। ਇੱਕ ਆਰਡਰ
ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਕੰਮ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੨੫ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਐਨਜੀਟੀ ਐਕਟ
ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਆਦੇਸ਼। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਐਨਜੀਟੀ ਐਕਟ
ਦੀ ਧਾਰਾ 26 ਅਤੇ 28 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜੁਰਮਾਨਾ ਹੈ। 1981 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 39 ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਦੀ
ਧਾਰਾ 15 ਜੁਰਮਾਨੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ
1981 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਸਜ਼ਾ,

ਸੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਨਿਯਮ, ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ 1981 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ
41 ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੁਆਰਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ
ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਦਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ
ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ 25 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ
ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਮੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ
ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ

ਈ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਨੂੰ 25 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ
ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਡੀਲਰਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ
ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪਾਂ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ
ਉਹਨਾਂ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਲਣ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕਰਨਾ ਜੋ ਵੈਧ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ
ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਾਜ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 115 ਅਤੇ 116 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗਾ
ਅਤੇ 1989 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ।
[ਪਾਰਸ 55-60] [1169--; 1170-]
ਐਮ.ਸੀ. ਮਹਿਤਾ ਬਨਾਮ ਐਮ. ਸੀ. ਮਹਿਤਾ ਭਾਰਤ ਸੰਘ 1988 ਐਸਸੀ 1030; ਦਿਆਲ ਬਨਾਮ ਦਿਆਲ ਵੀ.
ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਏਆਈਆਰ 2004 ਐਸਸੀ 867: [2003] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 152 - ਨਿਰਭਰ

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

1988 ਐਸਸੀ 1030 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਪੈਰਾ 14

[2003] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 152 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਪੈਰਾ 15

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 8932- ਬ੍ਰੀ 8933, 2015.

ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਸੈਂਟਰਲ ਜ਼ੋਨਲ ਬੈਂਚ, ਭੋਪਾਲ ਦੇ 2013 ਦੇ ਓਏ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2015 ਦੇ ਐਮਏ ਨੰਬਰ 394 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਸੁਨੀਲ ਫਰਨਾਂਡਿਸ, ਏਏਜੀ, ਜ਼ੀਸ਼ਾਨ ਦੀਵਾਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੁਪੁਰ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਿਯੰਸ਼ਾ ਇੰਦਰਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਰਾਹੁਲ ਕੌਸ਼ਿਕ, ਅਤੁਲ ਦੀਵਾਨ, ਦੀਪਕਰਨ
ਦਲਾਲ, ਐਮ.ਸੀ. ਢੀਂਗਰਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਕੌਲ, ਰਾਜ ਬਹਾਦਰ, ਕੀਰਤੀ ਦੁਆ, ਕੌਸ਼ਲ ਯਾਦਵ, ਰਾਜੂਲ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਅਨੂਪ ਜੈਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਡਾ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ?
ਇੰਦਰਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਜੇ.

1. ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਕੇਂਦਰੀ ਜ਼ੋਨਲ ਬੈਂਚ, ਭੋਪਾਲ ਦੁਆਰਾ 21 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2015 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 1/2013 ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ
() ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਇੱਕ ਵੈਧ "ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ" (ਪੀਯੂਸੀ) ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਵਾਹਨ ਦੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਭੁਗਤਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਅਤੇ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਡੀਲਰ ਜਾਂ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ ਦੁਆਰਾ ਬਾਲਣ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਨਾਲ ਹੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ 3 ਅਗਸਤ, 2015 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ
21 ਅਪਰੈਲ, 2015 ਦੇ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ, ਇਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੈ
2015 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 394, ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਈ 60 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਦੇਣਾ, ਇਸ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 3 ਅਗਸਤ, 2015 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕੋਲ 25 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ।
ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

2 (1). 21 ਜੁਲਾਈ, 2003 ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਸ ਪਾਸ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ 2003 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1341 ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਜਨਹਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਪੀਆਈਐਲ) ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਇੰਦੌਰ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇੰਦੌਰ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

3 ਜਨਵਰੀ, 2013 ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ
ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ 2012 ਦੀ ਅਸਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 73 ਵਜੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਨੰਬਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮਾਰਚ 2013 ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬੈਂਚ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਦਿੱਲੀ ਨੇ 2012 ਦੇ ਓ.ਏ. ਨੰਬਰ 73 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਭੋਪਾਲ ਵਿਖੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਜ਼ੋਨਲ ਬੈਂਚ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਓ.ਏ. ਨੰਬਰ 1/2013 ਵਜੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਨੰਬਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 01/2013 ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 21 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2015 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ।

ਉਸੇ ਦਿਨ, ਯਾਨੀ 21 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2015 ਨੂੰ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ,
ਕੇਂਦਰੀ ਜ਼ੋਨਲ ਬੈਂਚ, ਭੋਪਾਲ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ
ਮੋਟਰ ਵਾਹਨਾਂ ਲਈ ਵੈਧ ਪੀਯੂਸੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਨਿਯਮ, 1989 ਦੇ ਨਿਯਮ 116 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ 115 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮ 115 ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ।
ਕੇਂਦਰੀ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 116 ਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਾਰਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਜਾਂਚ ਕੇਂਦਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਪੀਯੂਸੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੋਰ ਕੇਂਦਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ।

ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ
ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਵੈਧ ਪੀਯੂਸੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਭੁਗਤਣਾ ਪਵੇਗਾ।
ਵਾਹਨ ਦਾ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ। ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੀ
ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਹਨ ਜੋ ਵੈਧ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਡੀਲਰ ਜਾਂ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ ਦੁਆਰਾ ਬਾਲਣ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 31 ਜੁਲਾਈ, 2015 ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਦੇਸ਼, ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਆਦੇਸ਼, ਹਦਾਇਤਾਂ, ਅਤੇ/ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼। ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ੩ ਅਗਸਤ ੨੦੧੫ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।

3. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ
21.4.2015 ਦੇ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਐਮ.ਏ. ਨੰਬਰ 394/2015 ਨੂੰ ਵੀ 3.8.2015 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਸੀ
ਇਹ ਅਦਾਲਤ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 3.8.2015 ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ 60 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 25 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ
ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋੜਾਂ ਹਨ।
ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹਨ (ਓ) ਕੀ
ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪਾਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਚੂਨ ਦੁਕਾਨਾਂ ਜਾਂ ਡੀਲਰਾਂ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰੇ ਕਿ ਉਹ ਵੈਧ ਪੀਯੂਸੀ ਨਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤੇਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕਰਨ;
ਕੀ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਇੱਕ ਵੈਧ ਪੀਯੂਸੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਡੀਲਰ/ਜਾਂ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ ਜਾਂ ਆਊਟਲੈਟ ਦੁਆਰਾ ਬਾਲਣ ਨਾਲ; ਅਤੇ () ਕੀ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010 ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਦਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ।
ਆਦੇਸ਼, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਹਦਾਇਤ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ, ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਹਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ ਚਿੰਤਾ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਕਾਰਨ ਬਨਸਪਤੀ ਕਵਰ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ/ਜੈਵਿਕ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਰਸਾਇਣਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਇਕਾਗਰਤਾ ਹੋਈ ਹੈ।
ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦੇ ਵਧਦੇ ਜੋਖਮ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਲਈ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਜੂਨ, 1972 ਵਿੱਚ ਸਟਾਕਹੋਮ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਮਨੁੱਖੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਬਾਰੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਹਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਸਮੇਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਸਮੇਂ ਕਾਨਫ਼ਰੰਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸਟਾਕਹੋਮ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਦ ਨੇ ਹਵਾ (ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ, 1981 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 1981 ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹੋਰ ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ
ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਘਟਾਉਣ ਲਈ।

1981 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਢੁੱਕਵੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਇਹ ਹਨ:-

"2. ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ-ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਲੋੜ ਨਾ ਹੋਵੇ,

"ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਠੋਸ, ਤਰਲ ਜਾਂ ਗੈਸੀ ਪਦਾਰਥ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਇਕਾਗਰਤਾ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸ਼ੋਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਨੁੱਖਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜੀਵਾਂ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਜੀਵ ਜਾਂ ਪੌਦੇ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ;

"ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਗੀ;

…….
"ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਬਾਲਣ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਰਾਜ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਬਾਲਣ;

"ਆਟੋਮੋਬਾਈਲ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਹਨ ਜੋ ਅੰਦਰੂਨੀ ਬਲਨ ਇੰਜਣ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਬਾਲਣ ਨੂੰ ਸਾੜ ਕੇ ਅਜਿਹੇ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਬਿਜਲੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ;

…….

…….

…….

……..

"ਨਿਕਾਸ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਠੋਸ ਜਾਂ ਤਰਲ ਜਾਂ ਗੈਸੀ ਪਦਾਰਥ ਜੋ ਕਿਸੇ ਚਿਮਨੀ, ਨਲੀ ਜਾਂ ਫਲੂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਆਊਟਲੈਟ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ;

…….

16. ਕੇਂਦਰੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕੰਮ।—(1) ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ
ਜਲ (ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ, 1974 (1974 ਦਾ 6) ਅਧੀਨ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਕੇਂਦਰੀ ਬੋਰਡ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕੰਮ ਹਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਘਟਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।
(2) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਿਆਪਕਤਾ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਕੇਂਦਰੀ ਬੋਰਡ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ-

(ਏ) ਹਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਜਾਂ ਘਟਾਉਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦੇਣਾ;

(ਅ) ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਜਾਂ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਆਪੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਕਾਰਨ;

ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨਾ;

ਰਾਜ ਬੋਰਡਾਂ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ, ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਂਚਾਂ ਅਤੇ ਖੋਜ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਪਾਂਸਰ ਕਰਨਾ
ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਜਾਂ ਘਟਾਉਣ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ;

(ਡੀਡੀ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਬੋਰਡ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣਾ ਜੋ ਧਾਰਾ 18 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ;

ਸ਼ਾਮਲ ਜਾਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਓ ਅਤੇ ਸੰਗਠਿਤ ਕਰੋ
ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਜਾਂ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਬੋਰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ;

(ਚ) ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਜਾਂ ਘਟਾਉਣ ਬਾਰੇ ਮਾਸ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਨਾ;

(ਜੀ) ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਰੋਕਥਾਮ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਜਾਂ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਪਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਤਕਨੀਕੀ ਅਤੇ ਅੰਕੜਾ ਅੰਕੜੇ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨਾ, ਸੰਕਲਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਮੈਨੂਅਲ, ਕੋਡ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਜਾਂ ਘਟਾਉਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗਾਈਡ;
(ਜ) ਹਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ;

17. ਰਾਜ ਬੋਰਡਾਂ ਦੇ ਕੰਮ- (1) ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਅਤੇ ਪਾਣੀ (ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਅਧੀਨ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ,
ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ) ਐਕਟ, 1974 (1974 ਦਾ ਐਕਟ 6), ਰਾਜ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕੰਮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹੋਣਗੇ-

…….

(ਈ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਉਪਕਰਣ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਲਾਂਟ ਜਾਂ ਨਿਰਮਾਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਹਰ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਆਰਡਰ ਦੁਆਰਾ ਦੇਣਾ,
ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੇ।
ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਜਾਂ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣਾ;

……

(ਛ) ਕੇਂਦਰੀ ਬੋਰਡ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ

ਕੇਂਦਰੀ ਬੋਰਡ, ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ
ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਲਾਂਟਾਂ ਅਤੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਲਈ ਜੋ ਵੀ ਜਹਾਜ਼ ਜਾਂ ਜਹਾਜ਼ ਨਾ ਹੋਵੇ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਲਾਂਟਾਂ ਲਈ ਨਿਕਾਸ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਅਜਿਹੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਪਲਾਂਟਾਂ ਤੋਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਬਣਤਰ;

.....

() ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਕਾਰਜ ਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣਾ ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਜੋ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ; ਜਾਂ
ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ;

(ਜ) ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹੜੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ;
ਇਹ ਐਕਟ।

20. ਵਾਹਨਾਂ ਤੋਂ ਨਿਕਾਸ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ - ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕਿ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਜੀ) ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਵਾਹਨਾਂ ਤੋਂ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।
17 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ
ਰਾਜ ਬੋਰਡ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿਓ ਜੋ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਐਕਟ, 1939 (1939 ਦਾ 4) ਅਧੀਨ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਮਝੀਆਂ ਜਾਣ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ,
ਉਹ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਣਗੇ ।

39. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ- ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਾਂ
ਜੁਰਮਾਨਾ ਜੋ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਵਾਧੂ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜੋ ਹਰ ਦਿਨ ਲਈ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਅਜਿਹੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਉਲੰਘਣਾ।

(1) ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਵੇਗੀ ਜੇ ਉਹ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਉਸਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਵਰਤੀ ਸੀ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ
ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ

52. ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ - ਰੇਡੀਓਐਕਟਿਵ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਐਕਟ, 1962 (1962 ਦਾ 33) ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣਗੀਆਂ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਵੀ ਅਸੰਤੁਲਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ
ਇਸ ਐਕਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ"।

ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਵਾਤਾਵਰਣ (ਸੁਰੱਖਿਆ) ਐਕਟ, 1986 ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।
ਸਟਾਕਹੋਮ ਵਿਖੇ ਮਨੁੱਖੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਬਾਰੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਕਾਨਫਰੰਸ
ਜੂਨ, 1972 ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ।

ਵਾਤਾਵਰਣ (ਸੁਰੱਖਿਆ) ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"1. ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ 60 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵਧੀ ਹੈ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ
ਗੁਣਵੱਤਾ ਦਾ ਸਬੂਤ ਵਧਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ, ਵੈਜੀਟਲ ਕਵਰ ਅਤੇ ਜੈਵਿਕ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ, ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਰਸਾਇਣਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਇਕਾਗਰਤਾ, ਵਧਦੇ ਜੋਖਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

H

ਵਾਤਾਵਰਣ ਹਾਦਸੇ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਲਈ ਖਤਰੇ।
ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
ਮਨੁੱਖੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਬਾਰੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ
ਜੂਨ 1972 ਵਿੱਚ ਸਟਾਕਹੋਮ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ
ਵਾਤਾਵਰਣ ਸਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾਵਾਂ[ਸੋਧੋ] ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਈ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ
ਕਾਨਫਰੰਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ.
ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ ਜਾਂ
ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ. ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਿਸਮਾਂ ਜਾਂ ਖਤਰਨਾਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਪ੍ਰਮੁੱਖ
ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਖਤਰਿਆਂ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਵੀ
ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਵੱਡੇ ਖਤਰਿਆਂ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹੋਏ ਪਾੜੇ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਿੱਚ ਨਾਕਾਫੀ ਸਬੰਧ ਹਨ। ਖਤਰਨਾਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਹੌਲੀ, ਘਾਤਕ ਨਿਰਮਾਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿਧੀ
ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਰਸਾਇਣ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀ ਬਹੁਲਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਈ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਇੱਕ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਜੋ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀਆਂ ਲੰਬੀ ਮਿਆਦ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ, ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਮੋਹਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਪ੍ਰਤੀ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਢੁਕਵੀਂ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ।

ਜੋ ਕੁਝ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਤਾਲਮੇਲ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ
ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਦਾ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਖਤਰਨਾਕ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ
ਪਦਾਰਥ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਵਾਤਾਵਰਣ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਖਤ ਸਜ਼ਾ।

4. ਬਿੱਲ ਉਪਰੋਕਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਜਾਂ ਢੁਕਵੇਂ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ
ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ[ਸੋਧੋ] ਧਾਰਾ 3 (2) (4) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਸਰੋਤ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (2) () ਅਧੀਨ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਮ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੈ।

ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ। "ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ" ਵਿੱਚ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਸੀ ਗੈਸੀ ਪਦਾਰਥ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹੇਠਾਂ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

5. ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ

ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਅਥਾਰਟੀ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗੀ।
ਵਿਆਖਿਆ: ਸ਼ੰਕਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ, ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ -

() ਕਿਸੇ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨਾ, ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣਾ ਜਾਂ ਨਿਯਮਿਤ ਕਰਨਾ,
ਸੰਚਾਲਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ; ਜਾਂ

(ਅ) ਬਿਜਲੀ ਜਾਂ ਪਾਣੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਜਾਂ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨਾ।

7. ਉਦਯੋਗ, ਸੰਚਾਲਨ ਆਦਿ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਜਾਂ ਨਿਕਾਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ
ਮਿਆਰਾਂ ਦੇ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦਯੋਗ, ਸੰਚਾਲਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਜਾਂ ਛੱਡਣ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।

15. ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ
ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮ, ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼।

ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ, ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਹਰੇਕ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਂ
ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਜੇ ਅਸਫਲਤਾ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਾਧੂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਹਰੇਕ ਦਿਨ ਲਈ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੀ ਅਸਫਲਤਾ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ
ਅਜਿਹੀ ਪਹਿਲੀ ਅਸਫਲਤਾ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ। (2) ਜੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਅਸਫਲਤਾ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਉਸ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਇਸ ਨੂੰ ਸੱਤ ਸਾਲ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ:- (1)
ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ
ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ
ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਅਜਿਹੇ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ
ਵਿਭਾਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਉਸਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਵਰਤਦਾ ਹੈ।

ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ,
ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਹੈ।
ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ
ਉਸ ਜੁਰਮ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

18. ਨੇਕ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ-
ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੈਂਬਰ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।
ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਜੋ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਚੰਗਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ
ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼।

19. ਅਪਰਾਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ- ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗੀ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ- (ਏ) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੋਈ
ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ
ਸਰਕਾਰ 1, ਜਾਂ (ਅ) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਬਾਰੇ, ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਬਾਰੇ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 60 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
ਉਪਰੋਕਤ ਹੈ।

23. ਡੈਲੀਗੇਟ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ

ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਡੈਲੀਗੇਟ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ
ਸੀਮਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ
ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜ, [ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 25 ਅਧੀਨ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ] ਜੋ ਉਹ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਢੁਕਵੀਂ ਸਮਝੇ।

24. ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ

(1) ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਐਕਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੰਤੁਲਿਤ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣਗੇ।

(2) ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਕੰਮ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਅਪਰਾਧ ਬਣਦੀ ਹੈ
ਇਸ ਐਕਟ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਅਪਰਾਧੀ ਦੂਜੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ।

ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ
ਨਿਯਮ ਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਧੀਨ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ
ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਕੰਮ ਜਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਬਣਦੀ ਹੈ
ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ
ਦੂਜੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਰੋਕਣ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਜਾਂ ਢੁਕਵੇਂ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਮ.ਸੀ. ਮਹਿਤਾ ਬਨਾਮ ਐਮ.ਸੀ. ਮਹਿਤਾ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਹੈ।
ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਨੇ 1988 ਵਿੱਚ ਐਸਸੀ 1030 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ। ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਹੋਂਦ
ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਸਾਰੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਉਪਾਅ ਕਰਨਾ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਫਰਜ਼ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੇ ਹਾਲਾਤ ਲੋੜੀਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਫਰਜ਼ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੁਝ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ
ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ, 1988 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡੀ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਮਹਿਤਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਜਨਹਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰੇਡੀਓ, ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਅਤੇ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਫਤ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।
ਸਿਨੇਮਾ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ। ਦੇ ਮੁੱਖ ਟੀਚਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ
ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ 1986 ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਿਆਲ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਏਆਈਆਰ 2004 ਐਸਸੀ 867 ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ
ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 110 ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਨਿਯਮ, 1989 ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ "1989 ਨਿਯਮ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 1989 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮਿਆਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ
ਮੋਟਰ ਵਾਹਨਾਂ ਤੋਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਨਿਕਾਸ, ਨਿਕਾਸ।
ਮੋਟਰ ਵਾਹਨਾਂ ਤੋਂ ਨਿਕਾਸ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮ, 115, 115 ਏ 115 ਬੀ 115 ਸੀ 115 ਡੀ ਅਤੇ 115 ਈ ਵਿੱਚ 1989 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

17. ਕੇਂਦਰੀ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਨਿਯਮ, 1989 ਦੇ ਨਿਯਮ 115 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ:

(1) ਮਾਰਚ 1990 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ 70 ਸੀਸੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇੰਜਣ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਰੇਕ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

1 ਅਕਤੂਬਰ, 2004 ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਰੇਕ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਕਿੱਥੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ -

ਪੈਟਰੋਲ/ਸੀਐਨਜੀ/ਐਲਪੀਜੀ ਨੂੰ ਨਿਕਾਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
ਕਾਰਬਨ ਮੋਨੋਆਕਸਾਈਡ () ਅਤੇ ਹਾਈਡਰੋ ਕਾਰਬਨ () ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

……

ਸਾਰੇ ਡੀਜ਼ਲ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨਾਂ ਲਈ ਧੂੰਏਂ ਦੀ ਘਣਤਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗੀ
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:-

…….

ਇਸ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਰੇ ਪੈਟਰੋਲ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨ ◌ਾ◌ਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਹੇਠ ◌ਾ◌ਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਿਕਾਸ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ
ਐਨੇਕਚਰ . ਟੈਸਟ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਓਪਰੇਟਿੰਗ ਚੱਕਰ ਦਾ ਟੁੱਟਣਾ ਐਨੇਕਚਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਟੈਸਟਾਂ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਬਾਲਣ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਐਨੇਕਚਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ, ਸਾਰੇ ਡੀਜ਼ਲ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਕਿ ਉਹ ਨਿਕਾਸ ਗੈਸ ਦੀ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ
ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਐਨੇਕਚਰ V ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੈਟਰੋਲ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਾਹਨ ◌ਾ◌ਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ
ਐਨੇਕਚਰ V ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਟੈਸਟ ਚੱਕਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਟੈਸਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਨਿਕਾਸ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੱਧਰਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ।

ਬਸ਼ਰਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਟਰੈਕਟਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਿਕਾਸ ਗੈਸ ਨਿਕਾਸ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਹਰੇਕ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਤਾਰੀਖਾਂ 'ਤੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
ਉਪ-ਨਿਯਮ (2), (3), (4) ਜਾਂ (5) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ, ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਉਪਰੋਕਤ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਗ ਗੈਸੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਿਜ਼ਾਈਨ, ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਕਰਨ ਲਈ
ਵਾਹਨ, ਆਮ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ, ਕੰਪਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਉਪ-ਉਪ-ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ-ਨਿਯਮ।
ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਜਿਹੇ ਹਰੇਕ ਵਾਹਨ ਕੋਲ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਵੈਧ "ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ" ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ
ਸਰਕਾਰ। ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਵੈਧਤਾ [ਛੇ ਲਈ] ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ
ਮਹੀਨੇ] ਅਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਵਾਹਨ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 116 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਭਾਰਤ ਰਾਜ -V ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤੇ ਵਾਹਨਾਂ ਲਈ ਬਾਰਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਨਿਯਮ[ਸੋਧੇ]

ਉਪ-ਨਿਯਮ (7) ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਰਹੇਗਾ, ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗਾ।

ਡੀਜ਼ਲ ਵਾਹਨਾਂ ਲਈ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਿਕਾਸ ਮਿਆਰ
……."

ਕਾਰਬਨ ਮੋਨੋਆਕਸਾਈਡ, ਹਾਈਡ੍ਰੋ ਕਾਰਬਨ ਆਦਿ ਵਰਗੀਆਂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਗੈਸਾਂ ਦੇ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨਾਂ ਤੋਂ ਨਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਨਿਯਮ 115 ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਟੇਬਲਾਂ ਅਤੇ ਅਨੇਕਚਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਨਿਯਮ 115, 115, 115, 115 ਅਤੇ 115 ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੇ ਹਨ,
ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਟਰੈਕਟਰਾਂ, ਨਿਰਮਾਣ ਉਪਕਰਣ ਵਾਹਨਾਂ, ਡੀਜ਼ਲ ਇੰਜਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੰਬਾਈਨ ਹਾਰਵੈਸਟਰ, ਸੀਐਨਜੀ (ਕੰਪ੍ਰੈਸਡ ਨੈਚੁਰਲ ਗੈਸ) ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨ, ਐਲਪੀਜੀ (ਤਰਲ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਗੈਸ) ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨ, ਹਾਈਬ੍ਰਿਡ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਸਿਸਟਮ ਕਿੱਟ ਨੂੰ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨਾਂ ਲਈ ਰੈਟਰੋਫਿਟਮੈਂਟ, ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ
ਫਲੈਕਸ ਫਿਊਲ ਈਥਾਨੋਲ (85) ਅਤੇ ਈਥਾਨੋਲ (95) ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਮਾਪਦੰਡ
ਵਾਹਨ।

ਨਿਯਮ 115 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (3) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਯਾਨੀ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1991 ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਪੈਟਰੋਲ ਵਾਹਨਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਕਾਸ ਮਿਆਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

20. ਨਿਯਮ 115 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (4) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ, ਜੋ ਕਿ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1991 ਵੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਡੀਜ਼ਲ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨ ◌ਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਨਿਕਾਸ ਗੈਸ ਸਮਰੱਥਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਕਾਸ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਗੇ।

21. ਨਿਯਮ 115 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (6) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 115 ਦੇ ਲਾਗੂ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਾਰੀਖਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਰਮਿਤ ਹਰੇਕ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਗੈਸੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਭਾਗ ◌ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਿਜ਼ਾਈਨ, ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਾਹਨ ◌ਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਆਮ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ
ਕੰਪਨ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ
ਲਾਗੂ ਉਪ-ਨਿਯਮ।

22. ਨਿਯਮ 115 (7) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਜਿਹੇ ਹਰੇਕ ਵਾਹਨ ਕੋਲ ਇੱਕ ਵੈਧ "ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ" ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਹੋਵੇਗਾ
ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਵੈਧਤਾ [ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ] ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਾਹਨ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 116 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕੇਂਦਰੀ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਨਿਯਮ, 1989 ਦੇ ਨਿਯਮ 116 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ:

"116. ਧੂੰਏਂ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਦੇ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਕਾਰਬਨ ਮੋਨੋਆਕਸਾਈਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ
ਮੋਟਰ ਵਾਹਨਾਂ ਲਈ ਪੱਧਰ. -

ਨਿਯਮ 115 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (7) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ
ਜਾਂ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨਾਂ ਦਾ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਿਸ ਕੋਲ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਕਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਨਿਯਮ 115 ਦਾ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਜਾਂ ਉਪ-ਨਿਯਮ (7), ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਡਰਾਈਵਰ ਜਾਂ ਵਾਹਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇੰਚਾਰਜ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਟੈਸਟਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਕਾਸ ਦੇ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਲਈ ਟੈਸਟ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਹਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ
ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਪਤੇ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ
ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 7 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਖਤੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਡਰਾਈਵਰ ਜਾਂ ਵਾਹਨ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਉਪ-ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਹਦਾਇਤ 'ਤੇ ਕਰੇਗਾ-

ਨਿਯਮ (1) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਟੈਸਟ ਿੰਗ ਲਈ ਵਾਹਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰੋ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਟੈਸਟਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ 16 [ਨਿਯਮ (2) ਅਤੇ ਨਿਯਮ 115 ਦਾ ਉਪ-ਨਿਯਮ (7) ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ।

16 [ਨਿਯਮ 115 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਅਤੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (7) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਮਾਪ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਮੀਟਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 126 ਜਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਰਿਸਰਚ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ, ਨਾਗਪੁਰ ਦੁਆਰਾ - 440 001:

[ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਟੈਸਟਿੰਗ ਏਜੰਸੀ ਮੀਟਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਐਮਓਐਸਆਰਟੀਐਚ / ਸੀਐਮਵੀਆਰ/ਟੀਏਪੀ-115/116 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗੀ;

ਜੇ ਟੈਸਟਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਉਪਬੰਧਾਂ [ਨਿਯਮ 115 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਅਤੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (7) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਡਰਾਈਵਰ ਜਾਂ ਵਾਹਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਇੰਚਾਰਜ ਵਿਅਕਤੀ ਉਪ-ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ-
ਨਿਯਮ (1) ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ।

ਜੇ ਟੈਸਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ [ਨਿਯਮ 115 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਅਤੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (7) ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਡਰਾਈਵਰ ਜਾਂ ਵਾਹਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਇੰਚਾਰਜ ਵਿਅਕਤੀ ਨੁਕਸਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ
ਨਿਯਮ 115 ਦਾ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) 7 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ
ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਟੈਸਟਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰੋ
ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਥਾਰਟੀ।

ਜੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇ ਵਾਹਨ
17 [ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫ਼ਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਨਿਯਮ 115 ਦਾ ਉਪ-ਨਿਯਮ (7) ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ,
ਵਾਹਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 190 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜੇ ਡਰਾਈਵਰ ਜਾਂ ਵਾਹਨ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ
7 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਉਕਤ ਮਿਆਦ, ਅਜਿਹੇ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਨਿਯਮ 115 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਚੈਕਿੰਗ ਅਫਸਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਰਜਿਸਟਰਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਰੇਗਾ।

(8) ਰਜਿਸਟਰਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ, ਉਪ-ਨਿਯਮ (7) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਵਾਹਨ ਦੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਰਜਿਸਟਰਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਵਾਹਨ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, 17 [ਨਿਯਮ 115 ਦਾ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਅਤੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (7)]।

(9) ਵਾਹਨ ਦੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਐਕਟ, 1988 (1988 ਦਾ 59) ਦੇ ਚੈਪਟਰ 5 ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਚੈਪਟਰ V ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਾਹਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਪਰਮਿਟ ਮੁਅੱਤਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇੱਕ ਨਵਾਂ "ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ" ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ

ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਨਿਯਮ 116 ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਉਪ-ਨਿਯਮ 2 ਤੋਂ 5 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਡਰਾਈਵਰ ਜਾਂ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਟੈਸਟਿੰਗ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਕਾਸ ਦੇ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਉਤਪਾਦ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਟੈਸਟ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ। ਡਰਾਈਵਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਾਹਨ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਵਿਅਕਤੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ
ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਟੈਸਟ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਰਿਸਰਚ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ (ਨੀਰੀ), ਨਾਗਪੁਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਸਪੈਸੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮੀਟਰ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਿਸੇ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

25. ਨਿਯਮ 115 (2) ਅਤੇ (7) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 116 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (4) ਤੋਂ (9) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ, 2010 ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਹੋਰ ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲੇ
ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (1) (ਸੀ) ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਪਾਣੀ, ਹਵਾ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਅੰਤਰ-ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਪਾਣੀ, ਹਵਾ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ, ਹੋਰ ਜੀਵਤ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਤੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਪੌਦੇ, ਸੂਖਮ ਜੀਵ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (1) (ਐਮ) "ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪ੍ਰਸ਼ਨ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿੱਥੇ,

ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ,

ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸਮੂਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਭਾਈਚਾਰਾ
ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ;
ਜਾਂ

ਵਾਤਾਵਰਣ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ; ਜਾਂ
ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;

ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਤੀਵਿਧੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਸਰੋਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ;

ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ:

"ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ: ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ,
ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ
ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ 'ਤੇ।

ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਤੋਂ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ:-

14. ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਸਾਰੇ ਸਿਵਲ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਸਮੇਤ)
ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ), ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ
ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਸਵਾਲ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰੇਗਾ
ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰੋ।

ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਵਾਦ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜੇ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ
ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ 60 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਹੋਰ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

31. ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15, ਜੋ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਰਾਹਤ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ:

"(1) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ,

ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਹੇਠ ਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਤਹਿਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਨੁਕਸਾਨ
ਸ਼ਡਿਊਲ (ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਤਰਨਾਕ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦੌਰਾਨ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੇ ਹਾਦਸੇ ਸਮੇਤ);

ਨੁਕਸਾਨੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮੁੜ ਭਰਪਾਈ ਲਈ;

() ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਾਂ ਜਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ, ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝੇ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ), (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਬਹਾਲੀ ਹੇਠ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਵੇਗੀ
ਜਨਤਕ ਦੇਣਦਾਰੀ ਬੀਮਾ ਐਕਟ, 1991 (1991 ਦਾ 6)।
(3) ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਜਾਂ ਰਾਹਤ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ
ਜਾਂ ਰਾਹਤ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਠੀ:
ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜੇ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ 60 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਹੋਰ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(4) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ, ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵੱਖਰੇ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਜਾਂ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਵੰਡ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਾਂ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਸਹੀ ਸਮਝੇ।

(5) ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਜਾਂ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹਰੇਕ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਜਾਂ ਰਾਹਤ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗਾ।

32. ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਤੇ 20 ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:-

19. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ।

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1908 (1908 ਦਾ 5) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 (1872 ਦਾ 1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਉਹੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਰੱਖੇਗਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸਿਵਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ
ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1908 (1908 ਦਾ 5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ, ਜਦੋਂ ਕਿ
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ, ਅਰਥਾਤ:-

ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਕੇ ਉਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ;

ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਲੋੜ;

ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ;

ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1872 (1872 ਦਾ 1) ਦੀ ਧਾਰਾ 123 ਅਤੇ 124 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਨਤਕ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ
ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਰਿਕਾਰਡ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ;
ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜਾਂ
ਦਸਤਾਵੇਜ਼;

ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨਾ;

ਡਿਫਾਲਟ ਲਈ ਕਿਸੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕਪਾਸੜ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ;

ਡਿਫਾਲਟ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ
ਜਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼;

ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ (ਰੋਕ ਜਾਂ ਰੋਕ ਦੇਣ ਸਮੇਤ) ਪਾਸ ਕਰੋ,
ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਅਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਅਪੀਲ 'ਤੇ;
ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ
ਜਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ;

ਕੋਈ ਹੋਰ ਮਾਮਲਾ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(5) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 196 (1860 ਦਾ 45) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਧਾਰਾ 193, 219 ਅਤੇ 228 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 195 ਅਤੇ ਚੈਪਟਰ V ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, 1973 (1974 ਦਾ 2).
ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੁਝ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗਾ।

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ, ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕ ਭੁਗਤਾਨ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗਾ।

33. ਧਾਰਾ 23 ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24 ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿੱਤੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਜਾਂ ਰਾਹਤ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਗ੍ਰੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ
ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਹੀ, ਜਿਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵੀ ਭੇਜ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਇਨਾਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾ 26 ਅਤੇ 28 ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ
ਅਪੀਲ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।
26. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ।

ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ, ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਇਨਾਮ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ
ਜੁਰਮਾਨਾ ਜੋ ਦਸ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਜੇ ਅਸਫਲਤਾ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਾਧੂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋ ਹਰ ਦਿਨ ਲਈ 25 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਅਜਿਹੀ ਅਸਫਲਤਾ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਪਹਿਲੀ ਅਸਫਲਤਾ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਕੰਪਨੀ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਇਨਾਮ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਕਿ 25 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਅਸਫਲਤਾ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਾਧੂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਾਲ ਜੋ ਹਰੇਕ ਲਈ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਦਿਨ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਅਜਿਹੀ ਅਸਫਲਤਾ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਅਜਿਹੀ ਪਹਿਲੀ ਅਸਫਲਤਾ ਜਾਂ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

(2) ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 (1974 ਦਾ 2) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਹਰੇਕ ਜੁਰਮ ਨੂੰ ਉਕਤ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗੈਰ-ਸੰਗਿਆਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

28. ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧ।

ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਭਾਗ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਵੇਗੀ ਜੇ ਉਹ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਉਸਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਵਰਤੀ ਸੀ।

ਅਪਰਾਧ।

ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਉਸ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ

ਈ ਦੇ ਮੁਖੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਕੋਈ ਅਣਗਹਿਲੀ

ਵਿਭਾਗ, ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਧਾਰਾ 22 ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 100 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ 'ਤੇ

ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੀ।

ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਸਵਾਲ, ਭਾਵ, ਕੀ ਜੀ

ਲਰਨੈਂਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਡੀਲਰਾਂ, ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤੇਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਵੈਧ ਪੀਯੂਸੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਕੋਈ ਵਾਹਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਵੈਧ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਡੀਲਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਆਊਟਲੈਟ ਜਾਂ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ ਦੁਆਰਾ ਬਾਲਣ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ, ਮਿਲ ਕੇ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਸਿਵਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸਮੇਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਸਵਾਲ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 1 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਵਾ (ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ) ਐਕਟ, 1981 ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

"ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਐਨਜੀਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਐਮ) ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਜਾਂ
ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਭਾਈਚਾਰਾ।

ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸਮੇਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਸਵਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ
ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਵਾਲ ਇਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਉੱਠਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਸ਼ਡਿਊਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ, 1988 ਨੂੰ ਐਨਜੀਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ਡਿਊਲ 1 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 1989 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ
ਇਹ ਐਕਟ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ, ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਬੰਧੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ।
ਉਕਤ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ। 1989 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਬੰਧੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਜੋ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਵਾਲ ਹੈ, 1981 ਦੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ,
1981 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਥੋਪਦੀ ਹੈ
ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਫਰਜ਼ ਹੈ,
ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ, ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਜਾਂ

ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਨਿਕਾਸ ਜਾਂ ਨਿਕਾਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ।

ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 3, 7, 10, 11 ਅਤੇ 23 ਨੂੰ 1981 ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 3 (1), 3 (2) (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ), 3 (2) (3, 4) ਅਤੇ 3 (2) (ਐਕਸ) ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇ
ਐਕਟ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 14, ਐਨਜੀਟੀ ਐਕਟ ਦੀ 2 (ਸੀ), ਅਤੇ 2 (ਐਮ) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ
1989 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 115 ਅਤੇ 116, ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ ਇੱਕ ਵੈਧ ਪੀਯੂਸੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ
ਅਤੇ/ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੰਡਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ, ਯਾਨੀ 1989 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 115/116।

1981 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (1) (ਜੀ) ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 20 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ, 1989 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 115 ਅਤੇ 116 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ 1981 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

1989 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਹਰ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਲਈ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ
ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵੈਧ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ, ਜਿਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਨਿਯਮ 116 ਦੇ ਨਾਲ 1989 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 115 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ
ਪੀ.ਯੂ.ਸੀ. ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ
ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ।

ਨਿਯਮ 115 (7) (2) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਪੀਯੂਸੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 116 (9) ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ ਦੇ ਨਿਯਮ 190 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਫ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ:

"190 (2) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਨਤਕ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਚਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸੜਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਸ਼ੋਰ ਅਤੇ ਹਵਾ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ-
ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ, ਕੈਦ ਦੇ ਨਾਲ ਪਹਿਲੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ
ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਜਾਂ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ
ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਜੁਰਮ ਲਈ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ

ਸਜ਼ਾ ਜੋ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਪੀਯੂਸੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਾਹਨ ਚਲਾਉਣ ਲਈ () ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ; () ਕੈਦ ਜੋ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ; () ਜੁਰਮਾਨਾ ਜੋ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
10,000/- ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ (v) ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (v) ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਜਾਂ 10,000/- ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨਾ।

ਨਿਯਮ 116 (8) ਅਤੇ (9) ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨਾ ਅਸਥਾਈ ਹੈ। ਮੁਅੱਤਲੀ
ਇਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਜਿਸਟਰਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜੋ ਇਹ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਹਨ ਕੇਂਦਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 115 ਦੇ ਉਪ ਨਿਯਮਾਂ (2) ਅਤੇ (7) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵੀ ਹੈ
ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮੁਅੱਤਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

50. ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ
ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ.

51. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਹਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਤ ਉਪਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ
ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ। ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ।

52. ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਲਣ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਬੰਦ ਕਰਨਾ
ਇੱਕ ਵੈਧ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਰੱਖਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਬਾਰੇ ਨਾ ਤਾਂ 1989 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਵੈਧ ਪੀਯੂਸੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਰੱਖਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਬਾਲਣ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

53. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸੰਪੂਰਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ
ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਡੀਲਰ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਆਊਟਲੈਟ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪ ਪੀਯੂਸੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤੇਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕਰੇ।
ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਰੂਲਜ਼, ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਹਨ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਨਾ ਹੀ ਬਿਨਾਂ ਬਾਲਣ ਦੇ ਮੁਰੰਮਤ 'ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਟੈਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਡੀਲਰਾਂ, ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪਾਂ ਨੂੰ ਪੀਯੂਸੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤੇਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 115 ਅਤੇ 116 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ। ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਐਨ.ਜੀ.ਟੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੨੫ ਵਿੱਚ।

ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਐਨਜੀਟੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਐਨਜੀਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੨੬ ਅਤੇ ੨੮ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜੁਰਮਾਨਾ ਹੈ।

1981 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 39 ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਐਕਟ 1981 ਐਕਟ, ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਨਿਯਮਾਂ, ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ 1981 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਦਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ।

ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ 25 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਸਮੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ। ਤੀਜੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 25 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਵੀ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਾਜ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ/ ਜਾਂ ਸਾਰੇ ਡੀਲਰਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਾਲਣ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਜੋ ਵੈਧ ਪੀਯੂਸੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

60. ਰਾਜ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 115 ਅਤੇ 116 ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ 1989 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਾਹਨਾਂ ਕੋਲ ਵੈਧ ਪੀਯੂਸੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਤੁਰੰਤ ਮੁਅੱਤਲ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ,

ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ(ਆਂ) ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੰਡਾਤਮਕ ਉਪਾਅ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਵਾਹਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ, ਅਨੁਸਾਰ
ਕਾਨੂੰਨ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਬੇਦਾਅਵਾ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

